

3 žuvo policijai kovoiant Lietuvos valstiečius

Lietuvos valstiečiai protestuoja prieš pigumą ukio produktų

LIETUVOS VALSTIEČIAI NELEIDŽIA MAISTO Į MIESTUS

RYGA, rugp. 28. — Trys ukininkai liko užmušti, keturi policistai sužeisti ir policijos automobilis sudaužytas Lietuvoje, kur policistai susirėmė su valstiečiais, kai pastarieji ėmė stabdyti gabenimą ukio produktų į miestus.

Ukininkai reikalauja augstesnių kainų, panaikinimo visų skolų ir sumažinimo mokesčių.

Nepatenkintieji ukininkai kellose apeliokėse apvertė vežimus, kurie gabeno maistą į miestus. Jie griežtai pasipriešino policijos pastangoms atsteigti tvarką.

Valdžia, kuri stveriasi griežtų priemonių prieš ukininkus, sako, kad ukininkus sukurstė komunistai ir užsienio šalių agentai.

Valdžia pasitiki nugalėti ukininkus ir atsteigti tvarką.

KAUNAS, rugp. 28. — Du valstiečiai liko užmušti šandie besitęsiant susirėmimams su policija. Tie susirėmimai prasidėjo vakar užmušus policistą, kai ukininkai tuo bandė pareikšti savo nepasitenkinimą labai žemomis ukio produktų kainomis.

(Jau senai buvo žinoma, kad yra didelis Lietuvos valstiečių nepasitenkinimas nepaprastai žemomis kainomis ukio produktų, kuriems vistiek nėra pirkėjų, kuomet tuo pačiu laiku visi ukininkams reikalingi fabrikų gaminiai yra nepaprastai brangūs. Ukininkai neturėdami kur dėti savo produktų, kad ir pusdykiai, negali sumokėti savo didelių mokesčių ir ukiai vienas už kito yra licituojami už mokesčius ir skolas.

Minėta žinia betgi nemėni kur tas valstiečių ir policijos susirėmimas įvyko).

Francija priešinsis tautų sąjungos baudimui Italijos

Priešinasi panaudojimui griežtų priemonių prieš Italiją, kurį ištikus, kad palaikyti draugiškumą su Italija

PARYŽIUS, rugp. 28. — Francijos kabinetas įgaliojo premjerą Laval priešintis tautų sąjungos pritaikymui griežtų priemonių prieš Italiją, jei toji pradėtų karą su Abisinija.

Keturių valandų posėdyje kabinetas išklausė Laval planą prikalbinti tautų sąjungos tarybą skaityti Italijos karą ne karu, bet tik "koloniale ekspedicija". Tuo netaikant tų priemonių, kurias tautų sąjungos statusas numato prieš užpuoliką.

Premierui liko suteikta galia daryti savystovius susitarimus Genevoje. Ministeriai sutarė, kad Francijai yra labai svarbu išlaikyti Italijos drauginumą, bet tiek pat svarbu išlaikyti ir Anglijos drauginumą ir apsaugoti tautų sąjungos prestižą, neprileidžiant jai daryti negalimą įvykinti žingsnį.

Laval pareiškė, kad ir Anglija nebenori tiek griežtų priemonių, Italijai prigrumojus karu, jei bus jai pritaikytas statusas.

Italija irgi nori rodytis nuo-

Chicago ir apietinkai federacijoje oro biuras šia diena praneša:

Apsinaukę, biskį šilčiau. Saulė teka 6:11, leidžiasi 7:31.

Kongresas išsiskirstė triukšmingai

Kada Suvienujų Valstijų kongresas pagalios nutarė skirstytis, kongresmanai iš džiaugsmo pradėjo dainuoti, mušti į bubnus ir kelti didelį triukšmą. Massachusetts valstijos atstovas W. P. Comery, pasirengęs jureivio rubais, vadovavo ir kongresmanų chorui ir bubnų orkestrui. Paveikslėlis parodo, kaip kongresmanai išrodė dainuodami.

Leis Italijai pasigrobti Abisiniją

Europos valstybės nieko nedarys, kad išgelbėti Etiopiją

PARYŽIUS, rugp. 28. — Premieras Laval turėjo ilgą pasitarimą su Anglijos ambasadorium Clerk apie Italijos-Etiopijos kūrėčius.

Nors viskas yra slepiama, bet jau aiškėja, kad italai yra patenkinti perspektais busiančio tautų sąjungos tarybos susirinkimo rugs. 4 d.

Numatoma, kad didžiosios valstybės sutarė leisti Italijai pasigrobti Abisiniją ir pašalinti ją iš tautų sąjungos, kaip netinkančią būti tarp "civilizuotų tautų".

Karas su Abisinija bus vadinamas ne karu, bet "koloniale ekspedicija", kad tautų sąjungai nereikėtų į jį maišytis.

Anglija, kuri pirmiau bandė karo neprileisti, dabar pradeda nusilpti, neradusi Francijos pritarimo. O dar ir dėlto, kad ir pačios Anglijos gyventojai nelabai pritaria Anglijos įsikišimui į tolimos šalies reikalus, statant savo šalį karo pavojun.

Todel nebus bandoma pritaikyti Italijai jokių bausmių ir "izoliuoti puoliką", bet vien bus rupinamasi "lokalizuoti konfliktą". Tad karą turės vesti pati viena Abisinija, be kitų valstybių užtarimo.

MARIBOR, r. 28. — Pradėjus Italijai ruoštis prie karo Afrikoje, daugiau kaip 2,000 italų pabėgo iš Italijos į Jugoslaviją, kad išsigelbėti nuo karveivavimo.

New Yorke sustreikavo baltkalniečiai darbininkai

Sustreikavo moterų rubų siuvyklų klerkai

NEW YORK, rugp. 27. — Dauguma iš 15,000 klerkų, vyriotojų, siunčėjų, užsakymų priėmėjų ir kitų patarnautojų, kurie dirba moterų rubų siuvyklose, sustreikavo, reikalaudami pakėlimo algos ir pagerinimo darbo sąlygų.

Vidutiniškas streikierių amžius yra apie 20 metų.

Balkanų valstybės renkasi svarbioms deryboms

VIENNA, rugp. 28. — Balkanų valstybės renkasi dviem svarbioms konferencijoms — rytoj ir šeštadienį.

Rytoj Bled, Jugoslavijoje, įvyks mažosios entente — Rumunijos, Jugoslavijos ir Čechoslovakijos — užsienio reikalų ministrų konferencija. Ši konferencija turės prasidėti vakar, bet negalėjo įvykti dėl politinio krizės ir reorganizavimo kabineto Jugoslavijoje.

Konferencija svarstys bendrus šių trijų šalių politinius ir ekonominius klausimus, taip jau Dunojaus sutartį. Žinoma, nebus aplenkta ir grėšias Italijos ir Abisinijos karas.

Šeštadienį gi ten pat įvyks Balkanų sąjungos — Jugoslavijos, Rumunijos, Turkijos ir Graikijos — konferencija. Ji svarstys vien Italijos-Abisinijos karą — kokio nusistatymo Balkanai turi laikytis tautų sąjungos tarybos posėdyje rugsėjo 4 d. Kadangi Rumunija parduoda Italijai daug grūdų ir gyvulių, tai vieningo susitarimo nesitikima.

Surado poligamų koloniją

KINGMAN, Ariz., r. 28. — Arizonos kalnuose, už didelių tyrlaukių, randasi labai sunkiai pasiekiamas Short Creek miestelis, kuriame liko užtikta nemaža poligamų kolonija, kurioje buvo praktikuojama daugpatystė. Kolonijai vadovauja "vyškupas" Barlow, kuris prisipažino, kad jo sekėjai išpažysta poligamiją, bet jos nepatiko. Tačiau yra daugybės įrodymų, kad daugpatystė buvo labai plačiai praktikuojama.

Kolonija tikėjosi praturtėti savo skaičiumi darbininkų. Todel ir tapusi įvesta poligamija, kad tik daugiau vaikų gimtų kolonijai. Kiti, turtingesni žmonės, turėjo net po šešias žmonas.

Apie tą poligamų koloniją nieko nebuvo žinoma tik todėl, kad ją nepaprastai sunku pasiekti. Tačiau gandai apie poligamiją atėjo iš kalnų ir valdžia pasiryžo ištirti. Trys vyrai ir trys moterys jau liko areštuoti ir atiduoti teismui. Busią areštuota ir daugiau žmonių. Bet kad sunku pasiekti tuos kalnus, tai visus poligamus nepasiseks išgauti.

Vaitkų sutrukdė netikėta audra

BROOKLYN, N. Y., rugp. 26. — (Laiškas) Šiandie buvo labai "exciting" diena. Manėme, kad Vaitkus rytoj ryte galės išskristi, tad iki vėlaus vakaro pakilusi upu viską tvarkėme — dėjome rubus, kitus smulkius daiktus, ir t. t. Bet, deja, vėl pasipynė klutis — kaip matysite iš pridėtos prie laiško iškarpas apie baisią vėtrą Newfoundland. (Iškarpoje aprašoma, kaip vėtra sunaikino kelis laivus prie Newfoundlando kranto ir paskandino keliolika žmonių. — "N." Red.)

Audra, apie kurią čia eina kalba, tai — "tropical storm", kurią minėjau pirmesniame pranešime. Oro biuras manė, kad ji pasišalins iš kelio. Ji, iš tiesų, pasišalino, bet apsisukusi sugrįžo atgal ir neleidė F. Vaitkui išskristi. Šiaip oras virš Atlantiko ir išilgai Vaitkaus kelio Europoje dabar neblogas.

(Chicago laikraščiuose vakar buvo pranešta, kad toje vėtroje — "hurricane" — prie Newfoundlando užmušta 40 žmonių ir daug dar esą nesurastų.)

Vėlai vakare antradienį gauta žinia, kad tas vėtros ištiktas plotas dar tebėra pavojingas. Bet manoma, kad netrukus kelias lakunui bus atdaras.

Svarstys paskelbimą 40 žmonių žuvo audrroje Newfoundlando saloj

LONDONAS, rugp. 28. — Europos darbininkų vadai svarsto paskelbimą gen. streikų ir boikoto protestui prieš Italijos karinius žygius, jei toji pradėtų karą Afrikoje.

Ateinančią savaitę Margate įvyks darbininkų unijų kongresas, kuris svarstys paskelbimą streikų ir darbininkų atsisakymą gabenti bet kokias karo reikmenis Italijai.

Anglijos Darbo partijos vadai parlamente George Lansbury neseniai pasiuntė savo pavaduotoją Attlee pasitarti su Francijos socialistų vadu Leon Blum apie bendrą abiejų šalių darbininkų veikimą prieš karą.

ST. JOHN'S N. F., rugp. 28. — Vėliausia surinktomis žiniomis pasirodo, kad audroj su viesula, kuri perėjo Newfoundland salą, žuvo mažiausia 40 žmonių.

Daug laivų paskendo salos apeliokė. Kartu su jais žuvo ir jų įgulos. Kitus laivus, kada jie pasidarė nebesuvaldomi, įgulos apleido, bet vistiek nestengė labai audringoj juroj pasiekti krantą ir išsigelbėti. Keli tokie apleisti laivai ir dabar pluduriuoja pakraščiuose.

10 užmušta Meksikoj

VERA CRUZ, Meksikoj, r. 28. — Iš Coyulta gauta žinių, kad ginkluoti žmonės užpuolė tą miestą ir užmušė 10 žmonių, jų tarpe miesto sekretorių. Puolimas padarytas politiniais sumetimais.

WASHINGTON, r. 28. — Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Green ragina valdžią nutraukti ryšius su sovietų Rusija.

Idomios žinios apie Kauno kongresą

Šiandie "Naujienu" 3-me puslapyje telpa pluoštas tikrą gautų idomių žinių apie Pasaulio Lietuvių Kongresą, kuris neseniai pasibaigė Kaune.

Žinios iš Klaipėdos

Mūsų korespondentas Kabardinas atsiuntė daug idomių naujienų iš Klaipėdos. Jo raštą greitai pradėsi spausdinti.

V. Sidzikauskas

Klaipėdos Konvencija ir Signatarai

Kaip reikia suprasti signatarinių valstybių demaršus ir notas

Sukilimo atidarytas kelias Klaipėdos klausymui spręsti buvo toli gražu nelengvas. Elnant tuo keliu, Lietuvai teko susidurti su milžiniškais sunkumais, kurie tam tikru momentu grėsė net visai Lietuvos atečiai. Ypač pavojinga buvo Lietuvos pozicija todėl, kad jai teko vienai gintis prieš suvienytų galimų frontą.

Tokios jėgų disproportionos akivaizdoje santarvininkai spirtinai vertė Lietuvos vyriausybę už žiupsnelį abejotinių ir gindytinų teisių Klaipėdoj išsižadėti Vilniaus. Todėl didžiausias lietuvių diplomatijos nuopelnas buvo jos drąsus pasiryžimas atremti galingo priešo pasikėsinimą prieš lietuvių tau to politinius idealus.

Beveik pustrėčių metų praėjo, iki sukilimo sudarytoji bukle susilaukė galutinio tarptautinio pripažinimo. Pusantrių metų trukę pačios derybos konvencijai sudaryti. Tačiau konvenciją pasirašius, sąlygomis deryboms buvo pastatytas taškas ir kova dėl Klaipėdos baigta. Lietuvių diplomatijai pasisekė iškovoti Lietuvos suvereninių teisių Klaipėdos Krašte pripažinimą be jokių koncesijų, be jokių nusileidimų. Lenkijos pretenzijoms įsistiprinti Klaipėdos uoste ir pavestau Klaipėdos pajūryje uostą nauju lenkų koridoriu, kuris uždarytų Lietuvai išėjimą į jūrą ir skirtų Rytprūsius nuo Lietuvos, buvo sekmingai pasipriešinta. Aišku, kad tuo pačiu buvo atremtos ir Lenkijos pastangos priversti Lietuvą pripažinti Vilniaus pagrobimą.

Taip Klaipėdos konvencijai įsigalėjus, Lietuva įgijo neginčijamą juridinį titulą suvereninėmis teisėmis Klaipėdos krašto valdyti, o tasai jaunos lietuvių diplomatijos pasisekimas savo ruožtu žymiai sustiprino Lietuvos tarptautinę poziciją. Tačiau Klaipėdos Krašto sugrąžinimas atstatytos Lietuvos valstybės sudėtin, atidarydamas Lietuvos valstybinei politikai naujas perspektyvas, pastatė prieš ją eilę naujų uždavinių. Visų pirma — reikalinga organiskai suugdinti dvi šimtmečiais vieną nuo kitos atskirtas, skirtingų faktorių veiktas lietuviškojo kuno dalis — Didž. ir Mažąją Lietuvą. Toks organiskas suugdymo procesas iš viso nėra lengvas, gi lietuviškojo pajūrio atsiti-kime jam teko vykdyti, be to, dar labiau nepalankiomis aplinkybėmis. Atsigaivinusios, kryžiuočių laikais vyravusios, mūsų vakarų kaimyno politinės tendencijos, dabar "erdvės politika" vadinamos, kludo tam organisko suugdymo procesui. Neleistinomis priemonėmis ir budais drumščiamą lietuviškojo Klaipėdos Krašto vidaus tvarką ir ramumą, o įkinky-tas galingas Trečiojo Reicho propagandos aparatas deda milžiniškų pastangų įtikinti pasaulį, kad Lietuva laužanti Statuto nuostatus, ragina Signatarus intervenuoti, jais gsdina Lietuvą. Ir kasdieninėje spaudoje randame apčiai žinių ir žinučių apie Signatarų demaršus, notas ir pan. Todėl panagrinėkime šiandieną, kokių teisių Klaipėdos Konvencija yra suteikusi Signatarams, ką jie gali padaryti ir ko negali, ir kiek Vokietijos propagandos organų pu-

čiami pavojai yra realūs ir pagrįsti.

Kadangi buvo nusistatyta suteikti Klaipėdos Kraštui autonominį režimą ir, be to, buvo sutarti specialūs nuostatai dėl Klaipėdos uosto administracijos ir dėl tranzito, ir kadangi buvo aišku, kad tuos nuostatus įgyvendinant gali pasireikšti nuomonių skirtumų ir kilti reikalas juos išlyginti, tai jau pirmame savo Konvencijos projekte Ambasadorių Konferencija buvo įrašiusi tokį straipsnį:

"Kilus ginčui tarp Lietuvos vyriausybės ir Klaipėdos Krašto valdžios dėl konvencijos vykdymo, uosto komisijos pirmininkas, Tautų Sąjungos skiriamas, galės pasiūlyti šalims savo patarnavimus šiam ginčui spręsti. Uosto pirmininko sprendimas gali būti šalių 30 dienų laikotarpį apskustas T. S. Tarybai. Sakytam laikotarpiui prasiškus, jo sprendimas įgyja galios. Jeigu uosto komisijos pirmininko intervensija nebus priimta, tai viena jų šalys patekti į ginčą T. S. Tarybai".

Tuo būdu derybų dėl Klaipėdos Konvencijos pradžioje pasirašiusios kartu su Lietuva sektyt konvenciją — Anglija, Prancūzija, Italija ir Japonija, patogumo dėlei signatarinėmis vilstybmėmis ar signatarais vadinamomis, norėdamos pabrėžti, kad jos nesivaiko jokių savanaudiškų interesų Klaipėdos Krašte, nenorėjo rezervuoti sau jokių teisių. Sekdamas Danzigo pavyzdį, jos norėjo pastatyti vienon papėdėn Lietuvos Valstybę Klaipėdos Kraštą ir kilusį tarp jų ginčą pavesti išspręsti T. S. Tarybos pavestam Klaipėdos uosto direkcijs pirmininkui, su teise abiem šalim 30 dienų bėgyje apeliuoti į T. S. Tarybą.

Lietuvai toks pasiūlymas buvo griežtai nepriimtinas dėl dviejų ryšių sumetimų, būtent: visų pirma Lietuvos vyriausybė negalėjo jokių būdu sutikti, kad Lietuvos autonominė provincija, Klaipėdos Kraštas, būtų pastatyta lygiomis su valstybe ir galėtų su ja bylinėtis tarptautinėje instancijoje, ir antra, Vilniaus bylos eigos pamokyta, Lietuvos delegacija griežtai atsisakė atiduoti T. S. Tarybai, taigi polieinei įstaigai, spręsti galimus ateity kilti ginčus dėl Konvencijos ir Statuto vykdymo. Lietuvos delegacija buvo įsitikinusi, kad mažai valstybei yra pavojinga atiduoti spręsti jos gyvybinius reikalus politinei įstaigai, kurioj mažos valstybės reikalai lengvai gali būti paaukoti susikryžiausiems didžiųjų valstybių interesams. Turėdama visa tai galvoje Lietuvos delegacija pasiūlė tokią, galinčią kilti ginčų sprendimo tvarką:

"Visi tarp santarvės valstybių ir Lietuvos kylantieji ginčai dėl Konvencijos interpretacijos arba jos vykdymo bus pateikiami Nuolatiniam Tarptautinio Teisingumo Tribunalui Haagoje spręsti."

Tuo būdu Lietuvos delegacija norėjo pabrėžti, kad nuomonių skirtumas dėl konvencijos aiškinimų ir vykdymų gali kilti tik tarp pasirašiusių konvenciją valstybių, taigi tarp Lietuvos iš vienos pusės, ir Anglijos, Prancūzijos, Italijos ir Japonijos — iš kitos pusės, ir kad tokios rūšies ginčą spręsti gali tik Haagos Tribunalas, o ne politinė instancija T. S. Taryba, — j ku-

rią anksčiau ar vėliau turėjo įstoti ir Vokietija. Kadangi tačiau iš santarvininkų pusės buvo Lietuvos delegacijai nurodoma, kad esą būtų netikslinga dėl visokių niekniekių varginti tokią aukštą instanciją, kaip Haagos Tribunalas, o be to, esą labai galima, kad visa eilė tariamų ginčų bus likviduota viešai prie Tarybos stalo juos padiskusavus, Lietuvos delegacija padarė šio turinio alternatyvinių pasiūlymų: "Lietuva sutinka, kad kiekvienas Tautų Sąjungos Tarybos narys bus įteiktas kreipti Tarybos dmesį į konvencijos nuostatyta lauzymą.

"Be to Lietuva sutinka, kad, kilus nuomonių skirtumui tarp Lietuvos vyriausybės ir bet kurios iš Santarvės valstybių, T. S. Tarybos nario, dėl teisės ar fakto klausimų, tas konfliktas bus laikomas tarptautinio pobūdžio ginčų T. S. pakto 14 str. prasme. Lietuvos Vyriausybė sutinka, kad kiekvienas tos rūšies ginčas antrai šaliai pareikalavus, bus pavedamas N. T. T. Tribunalui, kurio sprendimas bus galutinis ir turės tos pačios galios ir vertės, kaip nutarimas, padarytas, einant T. S. pakto 13 str."

Su mažais redakcijos pakeitimais, — žodžiai "Lietuva sutinka" pakeisti žodžiais "Aukštosios Susitarančios Šalys pareiškia," tas Lietuvos delegacijos pasiūlymas, buvo priimtas ir įrašytas į Konvenciją, kaip jos 17 str.

Kadangi signatarinės valstybės yra kartu ir Tautų Sąjungos Tarybos nariai, tai einant Lietuvos priimtais tarptautiniais pasižadėjimais jos turi dvejopą teisę, būtent: 1. atkreipti Tarybos dėmesį į kiekvieną Konvencijos nuostatų laužymą 2. pateikti Nuolatiniam Tarptautinio Teisingumo Teismui Haagoje ginčą dėl teisės ar fakto klausymo, liečiančio Konvencijos nuostatus ir kai toks ginčas bus kilęs sekmėje nuomonių skirtumo tarp Lietuvos vyriausybės ir vienos kurios Didžiosios Santarvės valstybių, Tautų Sąjungos Tarybos nario. Tačiau tąja dvejopa teisę signatarinės valstybės gali naudotis tik tol, kol jos yra T. S. Tarybos nariai. Išstojusi iš Tautų Sąjungos Japonija tos teisės yra nustojusi. Tas pats būtų ir su Italija, jei, sakysim, konflikto su Abisinija sekmėje ji apleistų Tautų Sąjungą.

Teise atkreipti T. Sąjungos Tarybos dėmesį į konvencijos nuostatų sulaužymą signatarai pasinaudojo tik vieną kartą, 1926 metais ir tai nevykusiai. Sekmėje jų žygio kilo ginčas tarp Lietuvos ir signatarų dėl konvencijos 17 str. aiškinimo. T. S. Tarybos paskirtas juristų komitetas rado tuomet signatarų žygi esant neteisėtą ir savo skundą patys signatarai tuomet buvo priversti atsiimti. Ta proga juristų komitetas suredavo raportą, kuris turi mums didelės reikšmės.

Einant tuo raportu ir T. S. Tarybos bei N. T. T. Teismo praktika galima šiandien taip apibūdinti signatarų teises, kaip jos yra įrašytos Konvencijoje:

a. Signatarai turi teisės atkreipti T. S. Tarybos dėmesį į Konvencijos nuostatų laužymą; tačiau pirma nei daryti savo žygi, jie privalo draugiškai tuo klausimu kalbėtis su Lietuvos vyriausybę, išgirsti jos nuomonę, įsitikinti, kad sulaužymas yra įvykęs ir kad jis yra rimtas, nes kitaip toji teisė galėtų būti suinteresuotų politinių faktorių pakenkta, kad viešai diskutuoti ir kritikuoti Lietuvos valstybės valdymo metodus, kas yra neleistina. Už tokį žygi valstybė, T. S. Tarybos narys, nėra visiškai atsakomybė. Tas diplomatinis aiškinimasis kartais vadinamas demaršais, notomis ir pan.

Signatariai neturi teisės daryti Lietuvai kokių nors nurodymų dėl Klaipėdos Krašto valdymo, neturi teisės kisti Lietuvos vyriausybės žygius, neturi teisės statyti Lietuvai jokių reikalavimų. Jie gali iš Lietuvos vyriausybės prašyti suteikti jiems paaiškinimų tuo ar kitu klausimu, kuriuos Lietuvos vyriausybė yra laisva suteikti ar nesuteikti, jai gali pareikšti savo nuomonę dėl vieno ar kito Konvencijos ar Statuto nuostato aiškinimo, Lietuvos vyriausybė yra visiškai laisva su tuo aiškinimu sutikti ar nesutikti.

b. Klaipėdos krašto gyventojų ir įstaigos neturi peticijos ar skundų teisės; jei jie taip elgtųsi, Lietuvos teisingumo organai gali už tai juos bausti;

c. Jei kuris Signatorių ar visi jie kartu pasinaudotų suteikta jiems teise ir atkreiptų T. S. Tarybos dėmesį į tariamąjį Statuto nuostatų sulaužymą, tai ir tuomet T. S. Taryba gali veikti tik kaip taikintojas; sprendimų daryti ji neturi teisės. Taigi ir atsidurus klausimui T. S. Taryboj viskas pareina nuo Lietuvos; jei ji pritaria kokiam nors rezoliucijai ar pareiškimui, tai — gerai, jei ne — klausimus negali būti sprendžiamas prieš Lietuvos valią, nes tokia teisė T. S. Tarybai nėra suteikta.

d. Jei kyla nuomonių skirtumas ir ginčas tarp Lietuvos ir Signatorių, visų kartu ar vieno jų, dėl teisės ar fakto klausymo, liečiančio Konvenciją, tai, tokį ginčą, jei šalys nesusitauko, gali išspręsti tik Haagos Teismas. Taip buvo garšioje ir mums

mu kalbėtis su Lietuvos vyriausybę, išgirsti jos nuomonę, įsitikinti, kad sulaužymas yra įvykęs ir kad jis yra rimtas, nes kitaip toji teisė galėtų būti suinteresuotų politinių faktorių pakenkta, kad viešai diskutuoti ir kritikuoti Lietuvos valstybės valdymo metodus, kas yra neleistina. Už tokį žygi valstybė, T. S. Tarybos narys, nėra visiškai atsakomybė. Tas diplomatinis aiškinimasis kartais vadinamas demaršais, notomis ir pan.

Signatariai neturi teisės daryti Lietuvai kokių nors nurodymų dėl Klaipėdos Krašto valdymo, neturi teisės kisti Lietuvos vyriausybės žygius, neturi teisės statyti Lietuvai jokių reikalavimų. Jie gali iš Lietuvos vyriausybės prašyti suteikti jiems paaiškinimų tuo ar kitu klausimu, kuriuos Lietuvos vyriausybė yra laisva suteikti ar nesuteikti, jai gali pareikšti savo nuomonę dėl vieno ar kito Konvencijos ar Statuto nuostato aiškinimo, Lietuvos vyriausybė yra visiškai laisva su tuo aiškinimu sutikti ar nesutikti.

b. Klaipėdos krašto gyventojų ir įstaigos neturi peticijos ar skundų teisės; jei jie taip elgtųsi, Lietuvos teisingumo organai gali už tai juos bausti;

c. Jei kuris Signatorių ar visi jie kartu pasinaudotų suteikta jiems teise ir atkreiptų T. S. Tarybos dėmesį į tariamąjį Statuto nuostatų sulaužymą, tai ir tuomet T. S. Taryba gali veikti tik kaip taikintojas; sprendimų daryti ji neturi teisės. Taigi ir atsidurus klausimui T. S. Taryboj viskas pareina nuo Lietuvos; jei ji pritaria kokiam nors rezoliucijai ar pareiškimui, tai — gerai, jei ne — klausimus negali būti sprendžiamas prieš Lietuvos valią, nes tokia teisė T. S. Tarybai nėra suteikta.

d. Jei kyla nuomonių skirtumas ir ginčas tarp Lietuvos ir Signatorių, visų kartu ar vieno jų, dėl teisės ar fakto klausymo, liečiančio Konvenciją, tai, tokį ginčą, jei šalys nesusitauko, gali išspręsti tik Haagos Teismas. Taip buvo garšioje ir mums

labai svarbioje Boetcherio byloje.

Jokių kitių teisių signatarai neturi. Daryti kokių nors pasiūlymų, kurie būtų nukreipti prieš Lietuvos suverenumą Klaipėdos Krašte, kaip tuo kartais gsdina mūsų vakarų kaimyno propagandos organai, jie negali, neturi teisės, Plebiscitus, komisaro skyrimas ir panašius dalykai yra tik nesveikos fantazijos padariniai.

Jei sakoma ar rašoma, kad signatariai padarė demaršą, rengiasi įteikti antrą ar dešimtą notą, tai reikia surasti tą prasmę, kad žinomiems politiniams faktoriams (pašalinams kurstytojams) kaltinant Lietuvą Statuto nuostatų laužymu, signatariai, turėdami teisę išskirti tuos klausymus T. S. Taryboje ir Haagos Tribunalu, taigi prisilėmę šiolei tokių prievolių, bet su prasdami savo atsakomybę ir budami atsargūs, nes 1932 metų rugpjūdo 11 dienos Haagos Teismo sprendimas Boetcherio byloje buvo jiems labai nemaloni pamoka, jie stengiasi diplomatinio keliu, draugiškai nuomonių pasikeitimais su Lietuvos vyriausybę, išsiaiškinti visas aplinkybes. Tačiau ir blogiausiu atveju t. y. signatoriams nusistatčius atkreipti T. S. Tarybos dėmesį ar pateikti pasireiškusį nuomonių skirtumų išspręsti Haagos Teismui, Lietuvai nėra ko nuogastauti. Ginčą iš esmės gali spręsti ne T. S. Taryba ar signatariai, o tik Haagos Teismas. Stropiai žiūrėdamas teisingumo ir skrupulingai aiškindama Statuto ir Konvencijos nuostatus, Lietuva gali būti tikra, kad teisėtus jos žygius pripažins ir aukščiausioji pasaulinė Teisingumo įstaiga, Haagos Tribunalas. Dvi bylas jau turėjo Lietuva Haagos Teisme ir abi laimėjo.

AKUSERĖS

Mrs. Anelia K. Jarusz
Physical Therapy and Midwife
6630 S. Western Ave., 2nd floor
Hemlock 9252
Patarnauja prie gimdymo namo su ar ligoninėse, duodu massage electric treatment ir magnetik blaknetis ir tt.
Moterims ir merginoms patari-mai dovanai.

Laidotuvių Direktorai

Nariai Chicagos, Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos.

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse.

J. LIULEVIČIUS
4092 Archer Avenue Phone Lafayette 3572

S. P. MAZEIKA
3319 Lituanica Avenue Phone Yards 1188

A. MASALSKIS
3307 Lituanica Avenue Phone Boulevard 4139

A. PETKUS
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

J. F. RADZIUS
668 West 18th Street Phone Canal 6174

S. M. SKUDAS
718 West 18th Street Phone Monroe 3377

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phones Boulevard 5208-8413

J. F. EUDEIKIS
4605-07 S. Hermitage Avenue Phones Yards 1741-1742

LACHAWICZ ir SUNUS
2314 West 23rd Place Phones Canal 2515—Cicero 5927

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
YARDS 1741—1742

J. F. EUDEIKIS

Tad visi Trečiojo Reicho propagandos organų gsdinimai signatarais nepagrįsti, o stiekia tik pakirsti mūsų atsparumą, demoralizuoti klai-pėdiečius. Tatal privalo įsistiprinti visi lietuviai — tiek Didžiosios tiek Mažosios Lietuvos. Gindami savo teises ir gyvybinius interesus, privalome būti tvirti ir ištvermingi ir nepalstyti jokių gsdinimų bei bauginimų.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434—Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos: valandą nuo 9 iki 8:30. Tel. Boulevard 1810
Ketvirtadienis ir Sekmadienais—pagal sutartį.

Telephone: Boulevard 2800
JOSEPH J. GRISH

Norbert Tumavick
Lietuviai Advokatai

4631 South Ashland Avenue, Res. 6515 S. Rockwell St. Telephone: Republic 9723. Res. 1227 S. 50 Ave., Cicero Telephone: Cicero 6395.

JOHN B. BORDEN

LIETUVIŲ ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.) Ofiso valandos: kasdien nuo 9 iki 6. Vakarių: Penedelo, Sereijos ir Pėnijos 6 iki 9. Telefonas Canal 1175. Namai: 6459 S. Rockwell Street Telefonas Republic 9600

AKIU SPECIALISTAI

DR. G. SERNER

LIETUVIS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akių Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampus Halsted St.
Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena.

Duokite savo akis išegzaminuoti

Dr. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST
Praktikuoja virš 20 m.
4649 S. Ashland Ave. kampas 47th St. Tel. Boulevard 6487

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
Optometrical Akų Specialistas. Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuokumo, skaudama akis karšči, atsisako trumpraregyje ir toliau. Prie-gia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipiam į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėlioj nuo 10 iki 12.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av. Phone Boulevard 7589

LIETUVIAI

Gydytojai ir Dentistai

Amerikos Lietuvių Doktoru Draugijos Nariai

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg. 2400 West Madison Street Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak. Tel. Seeley 7830 Namų telefonas Brunswick 0597

Ofiso Tel. Boulevard 5913 Res. Tel. Victory 2343

Dr. Bertash

756 West 35th St. Cor. of 35th and Halsted Sts. Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį.

Phone Canal 6122

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Sereijos ir Nedėl. pagal sutartį Res. 6531 So. California Avenue Telefonas Republic 7568

Ofiso Tel. Boulevard 5913 Res. Tel. Victory 2343

Dr. Maurice Kahn

4631 South Ashland Avenue Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 8 po pietų 7 iki 8 vak. Nedėl. nuo 10 iki 12 Res. Telephone Plaza 2400

Ofiso Tel. Calumet 6893 Res. Tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusų Gydytojas ir Chirurgas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visu chromiškų ligų. Ofisas 3102 So. Halsted St. arti 31st Street. Valandos: 2-4, 7-9 val. vak. Nedėliomis ir šventadieniais 10-12 diena.

A.L. Davidonis, M.D.

4910 S. Michigan Ave. Tel. Kenwood 5107

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai ryte nuo 6 iki 8 valandai vakara. Apart šventadienio ir ketvirtadienio.

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 3845 South Halsted St. Tel. Boulevard 1401

Tel. Office Wentworth 6880 Res. Hyde Park 8895

Dr. Susanna Slakis

Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St. Valandos 1-4 po pietų, 7-8 val. vak. Iškylus sereijos ir subatomis

Phone Boulevard 7042

Dr. C. Z. Vezelis

Dentistas
4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street Valandos nuo 9 iki 8 vakari. Serejoj pagal sutartį.

Dr. Strikolis

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 So. ASHLAND AVE. Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal sutartį. Ofiso Tel.: Boulevard 7820 Namų Tel. Prospect 1980

Dr. T. Dundulis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE Telefonas Virginia 0086 Ofiso valandos nuo 2-4 ir nuo 6-8 v. v. Nedėlioj pagal sutartį

DR. J. E. SIEDLINSKIS

Gydytojas ir Chirurgas
DR. V. E. SIEDLINSKIS
GAS DENTISTAS X-RAY
4143 ARCHER AV., Cor. Francisco Tel. office Laf. 8660; res. Virk. 0669

Dr. C. K. Kiauga

Dentistas
Valandos nuo 9-9
2420 West Marquette Road arti Western Ave. Hemlock 7828

Dr. A. J. Manikas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija:
2519 West 43rd St. VALANDOS: Nuo 9 iki 10 ryto, nuo 1 iki 3 po pietų, nuo 6 iki 8:30 vak. kasdien. Nedėliomis nuo 11 iki 1 p.p. Tel. LAFAYETTE 8061.

Kiti Lietuviai Doktorai.

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St. Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro. šventadieniais nuo 10 iki 12 Phone Boulevard 8488

Tel. Boulevard 5914 Diens ir Naktį Ofiso Valandos nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8:30 v. Nedėl. nuo 10 iki 12 a. m.

Dr. S. Naikelis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija
3335 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

KITATAUCIAI

Dr. Herzman

IS RUSIJOS
Gera lietuviams žinomas per 80 metų kaip patyres gydytojas chirurgas ir akušeris. Gydo staigias ir chroniškas ligas. vyru, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektroos prietaisus. Ofisas ir Laboratorija: 1034 W. 18th St., nedėl Morgan St Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 vak. vakara. Tel. Canal 3110 Rezidencijos telefonai: Hyde Park 6785 ar Central 7444

Dr. Charles Segal

OFISAS
4729 So. Ashland Ave. 2 lubos CHICAGO, ILL. OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak. vakara. Nedėliomis nuo 10 iki 13 valandai diena. Phone MIDWAY 2880

Telefonas Yards 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 South Ashland Avenue Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 8 po pietų 7 iki 8 vak. Nedėl. nuo 10 iki 12 Res. Telephone Plaza 2400

Ofiso Tel. Calumet 6893 Res. Tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusų Gydytojas ir Chirurgas Moterišk

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$4.00 per year in Chicago
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius, leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštui:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntimo:	
Viena kopija	3c
Savaitėi	18c
Mėnesiui	75c
Suvestose Valstijose, ne Chicagoj, paštui:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75c
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pilnais reikia atsiųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

DIKTATORIŲ SMARKAVIMAS

Derybose dėl Etiopijos francuzai ir anglai buvo pasiūlę fašistų diktatoriui labai didelių koncesijų. Bet Mussolini jas griežtai atmetė. Jisai mažiau neima, kaip visą Etiopiją, — ir ką tu jam padarysi!

Šitokių savo užsikirtimų juodmieskinių "diuče" privertė ir anglus bei francuzus užimti griežtesnę poziciją. Londonas jau kalba apie Tautų Sąjungos "sankcijas" prieš Italiją, kaip tarptautinės taikos laužytoją. Anglijos laivynas renka aplink Suez kanalą.

Francuzai, kurie pirmiau į Italijos avantūrą visai nenorėjo kištis, dabar jau tariai su Anglija, ką daryti, kad Mussolinio smurtui Afrikoje būtų užkirstas kelias. Viešoji opinija pasaulyje darosi Italijai vis nepalankesnė.

Jeigu Mussolini būtų pavartojęs bent truputį "diplomatiškos" konferencijoje su anglais ir francuzais, jisai būtų galėjęs laimėti kone visą, ko jisai gali tikėtis pasiekti Etiopijoje karo keliu. Bet jisai nori parodyti, kad jisai nieko nebijo ir nieko nepaiso. To reikalauja diktatoriaus "prestyžas".

Klausimas, kaip toli, šitaip smarkaudamas, Mussolini nueis.

Kitas diktatorius, Stalinas, irgi pastatė ragus. Jungtinių Valstijų protesto notą jisai liepė savo komisarui Krestinskui visiškai "atmesti". Girdi, ji neparemta jokiais faktais.

Stalinas tuo būdu nori pasakyti, jogei nėra faktas, kad Maskva absoliučiai kontroliuoja kominterną ir kiekvieną josios sekciją (komunistų partiją). Ar daug yra tokių naivių žmonių pasaulyje, kurie tuo patikės?

Savo argantišku atsakymu į Jungtinių Valstijų notą sovietų valdžia labai sustiprino tuos elementus Amerikoje, kurie seniai reikalauja, kad būtų nutraukti santykiai su Rusija.

Amerika jau padarė stambų žingsnį šita kryptimi, visiškai sumažindama savo atstovybės štabą Maskvoje. Dar vienas bolševikų išsišokimas, ir iš Washingtono bus paliepta ambasadoriui Bullitt'ui pakuoti savo bagažą.

Ar bus gerai, jeigu ryšiai tarpe Jungtinių Valstijų ir Rusijos nutrūks? Žinoma, kad ne. Kada Azijoje vis drąsiau ir drąsiau siaučia Japonijos militaristai, toks sovietų susipykimas su Amerika gali turėti labai nepageidaujamų tarptautinei taikai pasekų.

Bet Stalinui kas galvoj, kas bus rytoj arba poryt! Jam svarbu, kad jo diktatoriškas autoritetas nebūtų pažeistas. Diktatoriaus garbintojų minia atleis savo "va-dui" kiekvieną kvailybę, neteislingumą ir žiaurumą, bet ji paliaus prieš jį šliaužijusi ant pilvo, kai tik ji pamatys, kad jisai nepasitiki savo galybe.

Taigi Mussolini "atmeta" visus kompromisus Etiopijos klausime, o Stalinas "atmeta" Jungtinių Valstijų notą... Iki tam tikro laiko, šituo keliu eidamos, diktatorės galės ramiosis šalis daryti keblumų. Bet viena gražią dieną taikos pasiūlymą žmonija atmes pačius diktatorius.

FRATERNALIZMO PRIEŠAI

Aną dieną "Naujienose" jau buvo įdėta žinia, kad Pensilvanijos Apdraudos departamentas patvirtino visas SLA. konstitucijos pataisas, kurias priėmė Susivienijimo seimas Detroite. Seimas įvyko daugiau kaip prieš metus laiko. Kodėl gi valdžios įstaiga taip ilgai nedavė pritarimo tam kas buvo delegatų kone vienbalsiai priimta?

Jeigu konstitucijos pataisos būtų buvusios priešingos įstatymams, tai apdraudos departamentas būtų turėjęs jas pripažinti neteisėtomis. Bet jisai jas patvirtino. Priežastys, vadinasi, buvo kitokios.

Pasiteiravus, sužinota, kad visokias kliūtis tų pataisų patvirtinimui darė tam tikri SLA. "veikėjai" Rytinėje Pensilvanijoje. Jie pirmiausia atakavo visuotinę balsavimą. Kaip žinoma, Susivienijime ėjo kova dėl visuotinio balsavimo daugiau, kaip per 25 metus. Senie-

ji tautininkų politikieriai ir jų advokatai vis įrodinėdavo, kad visuotinu balsavimu rinkti organizacijos viršininkus esą "nelegališka".

Šitame punkte jie, galų gale, tapo sumušti. "Nelegališkumo" argumentas pasirodė tuščias blofas.

Keisčiau betgi yra tai, kad tie "veikėjai" stengėsi sutrukdyti ir patvirtinimą naujų apdraudos skyrių, kuriuos nutarė įvesti Detroito seimas. Tuo, žinoma, jie norėjo pakenkti naujųjų SLA. viršininkų reputacijai: ve, girdi, jie bandė ką nors naujo padaryti ir nestengė. Tačiau atakos prieš šitas reformas Susivienijime galėjo daugiausia pakenti pačiam Susivienijimui, sutrukdant jo augimą. Jau ir dabar organizacijai padaryta daug žalos. Jeigu nauji apdraudos skyriai būtų buvę patvirtinti anksčiau, Susivienijimas būtų galėjęs prirašyti daug naujų narių.

Tai ve kiek "fraternalizmo" dvasios turi tie "veikėjai", kurie giriasi sutvėrę ir išauginę Susivienijimą ir kurie kelia pretenzijų būti jo šeimnininkais. Tikrumoje jiems net nerupi tos organizacijos gerovė, jeigu jie negauna progos panaudoti ją savo užgaidoms.

SVEIKATOS SKYRIUS

8j Skyrių Tvarko ir Prižiūr
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

Vaisiadulkių slogos

Rašo DR. S. BIEZIS,
gydytojas ir chirurgas,
Chicago, Ill.

Pavasary ir parudenio be-veik vienas nuostimtis visų gyventojų suserga ypatinga kvėpavimo organų liga, vadinama vaisiadulkių slogomis (hay fever). Nors ši liga nėra taip pavojinga, vienok gana įkiri ir varginanti. O jei pasikartoja iš metų į metą, tai ilgai- niui įsigali net tikrasis dusu-lysi, kuris tik retais atsitiki- mals tegalima visiškai išgydy- ti.

Šia liga daugiausia serga parudeniu, kuri prasideda apie vidurį rugpjūčio mėne- sio. Nei iš šio, nei iš to tary- čiaus be jokios priežasties as- muo pradeda po truputį kosė- ti, aosis niešti ir vandeniuoja, akys peršči ir rausta. Nėpa- rgs ligonis iš pradžios mano, jog "pagavo" paprastą šal- ti. Vienok juo toliau, tuo padėti- blogėja ir vis įkiresnė darosi. Pagalios, rimtesniais atsitiki- mais, liga pasiekia tokį laip- snį, kad žmogus kosi veiki be paliovos, užmigti rotai kada tegali, kartais met turi didelio sunkumo kvėpuoti. Nosis nuo- latalai vandeniuoja ir užsikem- ša, o akys esti visados parau- dusios ir negalima aiškiai ma- tyti. Ir taip tęsiasi iki šalnos pasirodžius, kuomet savimai be jokio gydymo liga paleng- va praaryksta.

Priežastis šios ligos yra tu- ly žolių vaisiadulkių, kurios vėjo nešiojamos patenka į žmogaus nosį, burną ir plau- čius, kame sukelia ypatingą erzinimą, kuris ir pagamina čia kalbamą ligą. Visi įtrau- kiamieji dulkių, įsitraukia tie- apie vienas iš šimto tesuserga. Išaiškinimas yra tame, kad tik ypatingai jautrus asme- nys vaisiadulkiams tesuserga, gi visus kitus nei kiek nepa- liečia. Tai savotiškas jau- trumas ir vaisiadulkių paga- mina šią ligą.

Apsisaugoti tegalima tik vienu iš dviejų būdų: pašali- ti visas šią ligą gaminančias žoles arba pačiam ligoniui iš- važiuoti ten, kur tokių žolių visai nėra. Vienas iš kitas bu- das labai sunkiai įvykinimas, ypač pirmasis. Taigi šiuo ke- liu ligonis mažai villies ran- da. Buvimu viduje prie už- darytų langų šiek tiek pa- lengvinimo randama, mat ten mažiau vaisiadulkių įsigau- na. Nereikia eiti arti, kur tokių žolių randasi ir kuomet vėjas siaučia, tai reikia viduje būti užsidarius visus langus. Yra tam tyčia koštuvai padaryti, kurie įstatomi į langus, kad sulaikyti vaisiadulkių vidun įsigavimą. Tai dažnai ligoniui

gerokai pagelbsti, bent ku- met jis esti viduje. Geriamais vaistais tik galima tikėtis lai- kinio palengvėjimo, o ne išsi- gydymo.

Si liga pasikartoja kas me- tas ir prasideda veik vis tuo pačiu laiku. Be ypatingo gy- dymo, tik labai išimtinuose atsitikimuose tegalima laukti išgyjimo arba kad ir bent ko- kio pagerėjimo. Geriausių pa- sekų duoda, tai ypatingai pa- gamintų vaistų leidimas po- oda. Tai reikia daryti keleta- arba dažnai net keliolika sy- kių, geriausia pradėjus išmi- rškimus kokias šešias savaites iš anksto. Šiuo būdu gana daž- nai ligonis galima visiškai iš- gydyti. Kad gaus geriausių pasakmių, reikia pilnos ligo- nio kooperacijos iš vienos pu- sės ir sąžiningo sumanumo iš gydytojo pusės.

Nori išnaikinti daugpatystę

E. Elmo Bollinger

Arizonos valstijos Mohave pavieto prokuroras E. Elmo Bollinger, kurio paveikslą čia matome, labai užsidegė noru panaikinti tame paviete poly- gamiją arba daugpatystę. Mat, pasirodė, kad tame paviete daug vyrų turi po keletą pačių.

Tas išėjo aiškėn, kada kelios moterys, prašydamos valdžios pašalpos, pasisakė, kad jos esančios "plurales" pačios. "Plurales" pati reiskia viena iš daugelio pačių. Po to miestely- je Short Creek, Arizona, tapo areštuoti aštuoni gyventojai, visi apkaltinti, kad turi per- daug pačių. Prokuroras sako, kad tai esąs keisto kulto papro- tis, užsilikęs Arizonos dyku- mose. Jis pareiškė, kad jis jo- kiu būdu neleišys tokiam lau- kiniam papročiiu toliau gyvuoti ir ant visados jį panaikinsias. Jis yra labai pasipiktinęs, kad Arizonoj dar randasi vyrų, ku- rie turi po keletą pačių.

Iš Pasaulio Lietuvių Kongreso

Lietuvių Tautos Paskirtis

Paskaita, skaityta I-jam Pa-
saulio Lietuvių Kongrese,
1935 m. rugpjūčio mėn. 12
d. Kaune, Valstybės Teatre.

(Tęsinys)

Iš mūsų nedraugų pusės pa-
sigirsta kai kam nusiminimą
koliančių balsų, kam esą rei-
kalinga mūsų tautos gyvybė.
Mūsų atsakymas: pirmiausia
mums patiens. Tauta juk yra
išplėstoji šeima. Pilnutinis
žmogus gali susiformuoti ir
subrasti tik šeimoje: joje jis
išmoksta kalbėti, mintyti, pa-
junta artimųjų žmonių globą,
mėlę, pats išmoksta mylėti
artimą, pamilsta savo šeimos
papročius, tradicijas; išmok-
ta vertinti žmonių santykius.
Žmogus auga be šeimos daž-
niausia visą gyvenimą junta
savy kažkokį trukumą. Pastė-
bėta, kad tam tikras ryškus
liudėsio atspindis nuolat lydi
našlaitėlius ir pamestinukus.
Augintus be motiniškos mei-
lės; kituose, šurkštesnio būdo
individuose, liudėsio atspind-
žius pakeičia keršto ir žiauru-
mo debesėliai.

Lygiai negerai turi jaustis
žmogus be tautos, kaip plates-
nės šeimos, kurioje formuoja-
si žmogaus asmenybė. Visi
gerai žinome, kaip nelaimin-
gi ir visiems svetimas jaučia-
si kiekvienas mūsų, atsiduręs
svetinam krašte. Visi aplin-
kos žmonės jam svetimi, jis
neįjunta jiems jokių pareigų
ir tokių apystovų verčiamas
dažnai virsta šaltu, savanu-
džiu užkietėjęliu, jei tik jo
nešildo ugnelė meilės toli li-
kusiai tėvynei ir jos žmo-
nėms. Tad lietuvių tautos atei-
ties paskirtis yra ir visapusi-
auklėti savo vaikus, ugdyti
juos sąmoningais, dorais, jau-
triais ir ryžtingais, žodžiu pil-
nutiniais žmonėmis.

Lietuvių tauta turtinga auk-
lėjamaisiais elementais. Visa
jos praeitis — tai išsisa epo-
pėja alkaklių kovų su gamta
ir su žmonėmis dėl buvio, bet
su frontu, visuose savo ma-
sykiau ir garbingų kovų bei
laimėjimų.

Lietuviai ir žiaur-
raisiais senovės laikais nepa-
sižymėjo ypatingu žiaurumu.
Su nugalėtaisiais elgėsi pap-
rastai žmoniškai, pavergtom-
tautoms buvo pakantrus, to-
lerantingi. Lietuviai pagony-
švėlniai globėjo pavergtuosius
krikščionis (gudus, rus-
sus) ir tada, kai iš kitos pusės
krikščionybės vardan lietuviai
buvo naikinami ir žiauriau-
siai žudomi. Lietuvių tautos
sukurtoji mišiniška valstybė,
atsirėmusi Baltijos ir Juodųjų
jūrų, gražiai taikiai buvo va-
doma. Tautos genijus tam su-
kurė didelį teismą, garsųjį
Lietuvos Statutą, kurio galėjo
pavydėti kai kurios ir seniau-
istorijoje figuravusios tautos.

Artimesnioji lietuvių tautos
praeitis kupina jos vaikų did-
vyriškų pastangų gelbėti tau-
tą, šviestis ir šviesti savo bro-
tus. Apie tai byloja turtingų
mūsų tautos pranašų ir vete-
rany, mirusiųjų ir dar tebegy-
venančių, istorija. Jų iš per-
mos pažiūros kukluose, bet
pasiaukojimo ir artimo meilės
kupinuose darbuose slėpiasi
daugiau moralinės vertybės,
tad ir auklėjamųjų elementų,
negu didžiųjų, dažnai labai kru-
vinų, užkariautojų arba dide-
lių technikos bei kapitalo lai-
mėtojų triukšminguose trium-
fuose. Pratinai savo vaikus
gerbti, pamilti tokius darbus
ir sekti jais, reikią — išugdy-
ti juos morališkai aukštai ver-
tingomis asmenybėmis.

Lietuvių tauta, kaip mato-
me, gali ir turi tai padaryti ir
čia yra jos svarbi paskirtis,
svarbi jai pačiai ir visai žmo-
nijai, kuriai turi rūpėti, kad
jos nariai — tautos butų sveiki
ir morališkai vertingi.

7. Mūsų tauta neskaitylinga,
jos sukurtoji valstybė kukli
ir nesvajuoja ateity tapti koki-
a imperija. Tad ar gali joje
susidaryti pakankamų sąlygų,
palankių visapusiame žmogaus
asmenybės išugdymui? Ar ne
daugiau teikia tokių galimu-
mų didžiosios tautos ir valsty-
bės? Yra tokių hipotezių ir
teorių.

Tačiau tikrovė rodo ką kita.
Didžiosios tautos ir val-
stybės gyvenimas, kaip leng-
vai pastebime, sumechanėjo.
Žmogus ten virsta kažkokiu
menku danteliu mišiniškoje
mašinoje ir pats sumašinėja,
vis tiek, ar jis dirbs fabrike,
ar valstybės valdymo aparate,
ar net visuomenės darbe. Jis
išmoksta greitai ir tiksliai at-
likti vienintelį nesudėtingą
veiksmą ir jį kartuoja diena
dienon, metų metus. Aišku,
kad jo visa psichika ilgai- niui
turi sumenkėti, subiednėti, at-
bukti. Tokiose sąlygose žmo-
gus turi atkristi į kažkokį pri-
nityvumą — ir atkrinta. Jo
papročiai tampa keisti, šurk-
štūs, dvasiniai interesai siau-
rėja; jausmų pasaulis ima
temkintis tokiomis dalykais, ku-
rie anksčiau būtų buvę laiko-
mi laukinių žmonių pramogo-
mis: bokasai, visokios nenatu-
ralės rungtynės, dabartinė lau-
kinė muzika ir kitos stačiai
beprasmiškos prantagos. Tokių
žmonių masės lengvai duoda-
si bet kur nukreipiamos net
prieš jų pačių interesus.

Tiesa, greta to iškyla kai-
kurios neskaitylingos stiprios
asmenybės — kapitalo aristo-
kratų, sumanys žmonių vedė-
jai, masių vadai. Tačiau žmo-
nija vis dėlto eina ne ta link-
me, kad pati, visa mase, mo-
rališkai smuktu, menkėtu, su-
diktų tapti lyg ir kokiu mės-
lu, kad tik iš to išaugtu pa-
lėjamaisiais elementais. Visa
jos praeitis — tai išsisa epo-
pėja alkaklių kovų su gamta
ir su žmonėmis dėl buvio, bet
su frontu, visuose savo ma-
sykiau ir garbingų kovų bei
laimėjimų.

Tikrovė mus moko, kad
dvasiškai pilnesnės ir mora-
liškai vertingesnės asmeny-
bės išaugti geresnės, ar bent
neblogesnės, sąlygas teikia ma-
žesnės tautos ir valstybės, ne-
lerantingi. Lietuviai pagony-
švėlniai globėjo pavergtuosius
krikščionis (gudus, rus-
sus) ir tada, kai iš kitos pusės
krikščionybės vardan lietuviai
buvo naikinami ir žiauriau-
siai žudomi. Lietuvių tautos
sukurtoji mišiniška valstybė,
atsirėmusi Baltijos ir Juodųjų
jūrų, gražiai taikiai buvo va-
doma. Tautos genijus tam su-
kurė didelį teismą, garsųjį
Lietuvos Statutą, kurio galėjo
pavydėti kai kurios ir seniau-
istorijoje figuravusios tautos.

Artimesnioji lietuvių tautos
praeitis kupina jos vaikų did-
vyriškų pastangų gelbėti tau-
tą, šviestis ir šviesti savo bro-
tus. Apie tai byloja turtingų
mūsų tautos pranašų ir vete-
rany, mirusiųjų ir dar tebegy-
venančių, istorija. Jų iš per-
mos pažiūros kukluose, bet
pasiaukojimo ir artimo meilės
kupinuose darbuose slėpiasi
daugiau moralinės vertybės,
tad ir auklėjamųjų elementų,
negu didžiųjų, dažnai labai kru-
vinų, užkariautojų arba dide-
lių technikos bei kapitalo lai-
mėtojų triukšminguose trium-
fuose. Pratinai savo vaikus
gerbti, pamilti tokius darbus
ir sekti jais, reikią — išugdy-
ti juos morališkai aukštai ver-
tingomis asmenybėmis.

Lietuva čia turi ir gali pa-
larnauti žmonijai, išsaugoda-
ma nesumechanizata, pilnutinė
žmogų, kaip ji per amžius ru-
pestingai išsaugojo šiaudinę
pastogęje savo sielą. Tai tvir-
tindami nesijuntame esą koki-
fanatikai ir nelaikome Lietu-
vos kažkokiu žmonijos Mes-
ju, kaip kad savo laiku len-
kai buvo persisunkę savo len-
kišku mesijanizmu, jiems lie-
tuviu (!) Tautjėniško-Towian-
skio sukurtu. To liguisto me-
sijanizmo nenatūrali sėkla
daugelio lenkų dvasioje davė
skaudžių vaisių Lenkijos pa-
vergtooms tautoms ir net su-
daro pavojų visuotinei taikai.
Mes anaipol nenorime piršti
mūsų tautai kaž kokio ypa-
tingo mesijanizmo. Mes tik
reikiame įsitikinimą, kad
žmogų žmonijai išsaugos ir
grąžins ne didžiosios, bet ma-
žesniosios tautos ir valstybės,

tad Lietuva ir čia turi gražios
progos suvaidinti vieną žymes-
niųjų vaidmenų.

Tam ji turi daug palankių
sąlygų, gludinčių dalinai tau-
tos dvasioje, dalinai susida-
rusiose gyvenimo sąlygose.
Lietuviuose iš prigimties yra
stiprus individybės jausmas.
Jis, dėja, dažnai padaro juos
žmonėmis, linkusiais pečtis ir
dėl mažmožių, nesugyvena-
mais, bet tai jau kraštutinū-
mai. Lietuviai pasižymi gilia
jausmų kultūra, gavusia savo
išraišką gražioje, melodingoje,
lietuvių labai mėgiamose dai-
nose, gražuose, plačiai paskli-
dusiose tautiniuose ornamen-
tuose, audimų raštuose, gėlių,
darželių pamėgime ir pan.
Mūsų tautoje daug patvarumo,
stiprus sveiko konservatizmo
jausmas, eings darniai ranka
rankon su mokišimu pasisa-
vinti ir moderninės kultūros
pradus, atmetus jos netikrus
vaisius. Didinga ir kupina gra-
žių nuopelnų žiloji lietuvių
tautos praeitis, ryškios ir
kilnios asmenybės išvie-
čia mums tautinio atgimimo
pranašų ir veteranų gadynė.

Tiesa, greta gražių ir kilnių
tautos ir valstybės atgimimo
gadynės asmenybių, iškilo ir
eilė mažaverčių, morališkai pa-
kritusių žmogystų. Bet tai yra
nenormalios išimties, greičiau
svetimbės. Tuo nenusižengė
nė vienas mūsų senųjų tikrų
veikėjų ir tautos darbininkų.
Tokiais pasireiškė tik kai ku-
rie prisiplakėliai, karjeristai,
dažnai svetur išaugę, atsiradę
mūsų tautinio darbo lauke tik
tada, kai jau susidarė jame
galimūmų daryti karjeras ir
dažnai — nešvarius biznius
varyti. Čia neturi būti dėlto
pagrindo nusiminti ir abejoti
tautos gajumu. Tokie dalykai
ir visur kitur dedasi, tik dar
kur kas didesniu mastu ir rei-
škiasi bjauresnėmis formo-
mis.

Kai kas linksta paabejoti, ar
gali neskaitylinga tauta ir ne-
didelė valstybė suvaidinti bent
kiek žymesnį vaidmenį žmo-
nijos dvasiniame gyvenime. To-
kiems abejotojams galime nu-
rodyti, kad žmonijos civiliza-
cijos istorijoje sprendžiamajį
vaidmenį suvaidino ne didžio-
sios tautos (pav. kinų), bet
neskaitylingos graikų, žydų,
arabų tautelės. Ir dabar pa-
stebime, kad savo bendru kul-
tūringumu ir giliu žmonišku-
mu ima pirmauti Europoje
kaip tikrai mažesniosios tau-
tos ir valstybės.

8. Visuotinės civilizacijos
kurimosi eigoje lietuvių tau-
tos paskirtis yra taip pat di-
delė ir svarbi — jungti Rytų
ir Vakarų civilizacijų elemen-
tus. Tą berods pirmas paste-
bėjo, iškėlė aiškėn ir gražiai
riantai išaiškino prof. St. Sal-
kauskas nepaprastai įdomioje
knygoje: "Sur les confins de
deux mondes" ("Dviejų pasau-
lių pasieny", 1916).

(Bus daugiau)

"KULTURA" No. 6-7

MENESINIS ŽURNALAS IŠ
LIETUVOS

Turinys:
Kultūros sutemos ir pasaulėžiūros
križis — B. Amalivis.
Europos išlikimas ir sunykimo sim-
ptomai — P. Kopustinskas.
Taurieji metalai ir pinigai — A.
Vilėniskas.
Žmogus tūlėre — A. P. Čechovas.
Darbininkų armija — Jonas Pladis.
Užmasis — St. Kamys.
Mišino Gargantua šešėlis krinta i
amso laikus — Antanas Venclova.
Victor Hugo — poetas ir pilietis —
Prof. T. Nusiņovas.
Mūsų planetos ilicimas — Agr. K. P.
Paprastos gyvenimas — J. Pladis.
Dvokiančio vandens dievas.
Auklėjimas: Literatura, Teatras, Ska-
itytojų tribunai, Ivaikenybės
"KULTURA" galite gauti
"Naujienose" — 45c.

Reikalaukite "NAU-
JENAS" ant bile kam-
po, kur pardavdami lai-
kraščiai. Pardavėjas lai-
kraščių bus gatavas
Jums patarnauti. Jisai
tenai stovi ne savo sma-
gumui, bet Jūsų pato-
gumo dėl.

Tarp Chicagos Lietuvių

Chicagos Lietuvių Choras "Pirmyn" pradeda darbą

Rytoj prasidės jo pamokos Gage Park svetainėj

Per visą žiemą sunkiai dirbęs iki liepos mėn., didžulis Chicagos Lietuvių Choras "Pirmyn", pasiėmęs tik trumpas atostogas, vėl pradeda savo darbą, besiruošdamas ateinančiam sezonui.

O choro darbas yra mokinti musų jaunimą lietuviškos dainos, pratinti jį dalyvauti musų vakaruose ir visame lietuvių veikime, statyti operėtes, ruošti koncertus, bei dalyvauti kitų parengimuose, tuo teikiant išsilviamis taip malonią lietuviškąją dainą.

Kad choras galėtų dar tinkamiau veikti, negu veikė iki šiol, valdyba nutarė praveisti niekurių reformas, kurios siekiasi patobulinti patį chorą, apybojant choro narių skaičių ir pačius narius labiau prišiant prie tiesioginio choro darbo.

Ateityje bus žiurima ne tiek kiekybės, kiek kokybės. Todel choras bus tampriau surištas, jo nariai bus verčiami atidžiau lankyti pamokas, kad galėtų geriau išpildyti savo uždavinius.

Iš to bus didesnės naudos ir patiems choristams ir vakarus lankančiai lietuvių publika.

Choras tarnauja Chicagos lietuvių visuomenei jau virš 25 metų. Per tą laiką jam teko pergyventi įvairių etapų, teko kelis sykius persiorganizuoti, bet jo pagrindinis tikslas — mokintis lietuvių dainos ir nešti ją musų visuomenei — liko neatmainytas. Choras per tą laiką užaugo į vieną didžiausių ir geriausių lietuvių chorų Chicagoje. Ir pernai atšventęs savo sidabrinį jubiliejų yra pasiryžęs dar tiksliau savo darbą dirbti ir ateinančių sezoną.

Choras pradės savo darbą šį penktadienį, rugp. 30 d. (rytoj), kada įvyks pirmoji ši rudens pamoka. Pamokos darbas bus laikomos Gage Park svetainėj, prie 55 ir Western Ave. gatvių. Pradžią 7:45 val. vakare.

Kviečiami atsilankyti visi senieji nariai, o taippat norintys prisirašyti ir tikrai rimtai dirbti choro darbą ir mokintis lietuvių dainos. Čia bus paskelbtos ir naujos choro taisyklės.

—k.

DARBO DIENOJ DARBININKAI TURI KUO IR PASIDŽIAUGTI

Apvaikšiodami šiais metais Darbo Dieną, Amerikos darbininkai turi progos pasidžiaugti nemažais laimėjimais darbininkų gerbuvui pakelti. Suvenytųjų Valstijų kongresas paskutiniiais ke-
liais mėnesiais priėmė keletą svarbių įstatymų, apsaugančių darbininkų gerovę. Sulyg Wagnerio biliaus tapo įsteigta nacionalė darbo taryba, kurios pirmininku paskirtas J. C. Winant, ir kuri galės daug prisidėti prie unių sutvirtinimo. Socialės apsaugos priimti įstatymai, kuriuose numatoma yra ir apdrauda nuo bedarbės. Socialės apsaugos programo vedėju yra paskirtas Joseph W. Madden. Viešųjų darbų programo vykinimui yra paskirta suvirš \$4,000,000,000 ir pusė tų pinigų eis darbininkų algoms, kad ir jos bus mažos. Viešųjų darbų direktorium yra Harry Hopkins. Specialiais įstatymais geležinkelių darbininkams yra užtikrintos pensijos, o Guffey anglių bilius nustato algas ir valandas angliakasiams. Prezidentas Rooseveltas šituos visus įstatymus jau yra pasirašęs. Kad šitie naudingi darbininkams įstatymai tapo praveisti, nežiurint visų jiems pasipriešinimų, kreditas iš didelės dalies reikia atiduoti darbo sekretorei Frances Perkins ir Amerikos Darbo Federacijos prezidentui Williamui Greenui.

CHICAGOS ŽINIOS

PRAŠO IŠ FEDERACIJOS VALDŽIOS \$755,000 VIEŠIEMS DARBAMS

Illinois WPA (viešųjų darbų administracija) užgrybė septynių projektus viešųjų darbų Cook kauntėje. Šis užgrymas padaryta, kai Chicago pasiekė žinia, jogei prezidentas Rooseveltas pripažinęs galimumą duoti Chicago \$32,534,000.

Tie milijonai dolerių yra numatyta išleisti Chicago gatvės taisyti. Apskaiciuojama, kad darbui gali būti paimta 38,000 žmonių.

Iš Chicagos į Detroitą per 1 valandą 15 minučių laiko

Nuo Chicagos iki Detroito yra 269 mylios. Trečiadienio rytą American Airlines aeroplanas atliko šią kelionę per 1 valandą ir 15 minučių laiko. Sakoma, kad tas aeropla-

nas padaręs rekordą greitime susisiekimo tarp Chicagos ir Detroito.

Stebuklingai išliko gyva

P-nia Esther Tondola, 2708 Arthington Avenue, viena ranka stumė per gatvę pintinį vežimėlį, kuriame gulėjo jos 8 mėnesių amžiaus duktė Joan. Kita ranka ji vedėsi sunų, irgi jauną vaikščioja. Staiga ant jų užvažiavo automobilis, kurį vairavo Samuel Bonacceda, 4243 Walton Street. Automobilis apvertė vežimėlį, o vežimėlis parbloškė bernaitį. Bet automobilis spėjo sustoti vietoj. Ir ne vienas iš kudių nebuvo sužeistas. Žinoma, išgąsčio visiems teko iki valios.

Vyras ir moteris paskendo po linksmaus baliavojimo

P-nia Bertha McCowall, 24 metų, kurios 2 metų sunus ir vyras yra atostogose, p-lė Sally Simon, 24 m., ir moteriškų du palydovai vyrai, James McMillen ir Glen Hill, naktį iš antradienio į trečiadienį atlankė kelias kavines ir linksmai paužė.

Anksti trečiadienio rytą jie važiuavo ežerą pakrante. Staiga p-nia McCowall paprasė sustabdyti automobilį.

Išlipusi iš mašinos moteris pareiškė einanti maudytis. Ji pakvietė eiti maudytis ir vyrą McMillen'ą. Greitai nusirėdžiusi moterškė išoko vandenin.

McMillen dar rėdėsi, kai išgirdo pagelbos šauksmą iš vandens. Jisai šoko moterį gelbėti. Nuo kranto, kitas vyras, Hill, pamatęs, kad abu esą vandeny asmenys skęsta, šoko juos gelbėti. Skęstantieji nučiupo jį, bet jam pavyko iš jų nagų ištrukti.

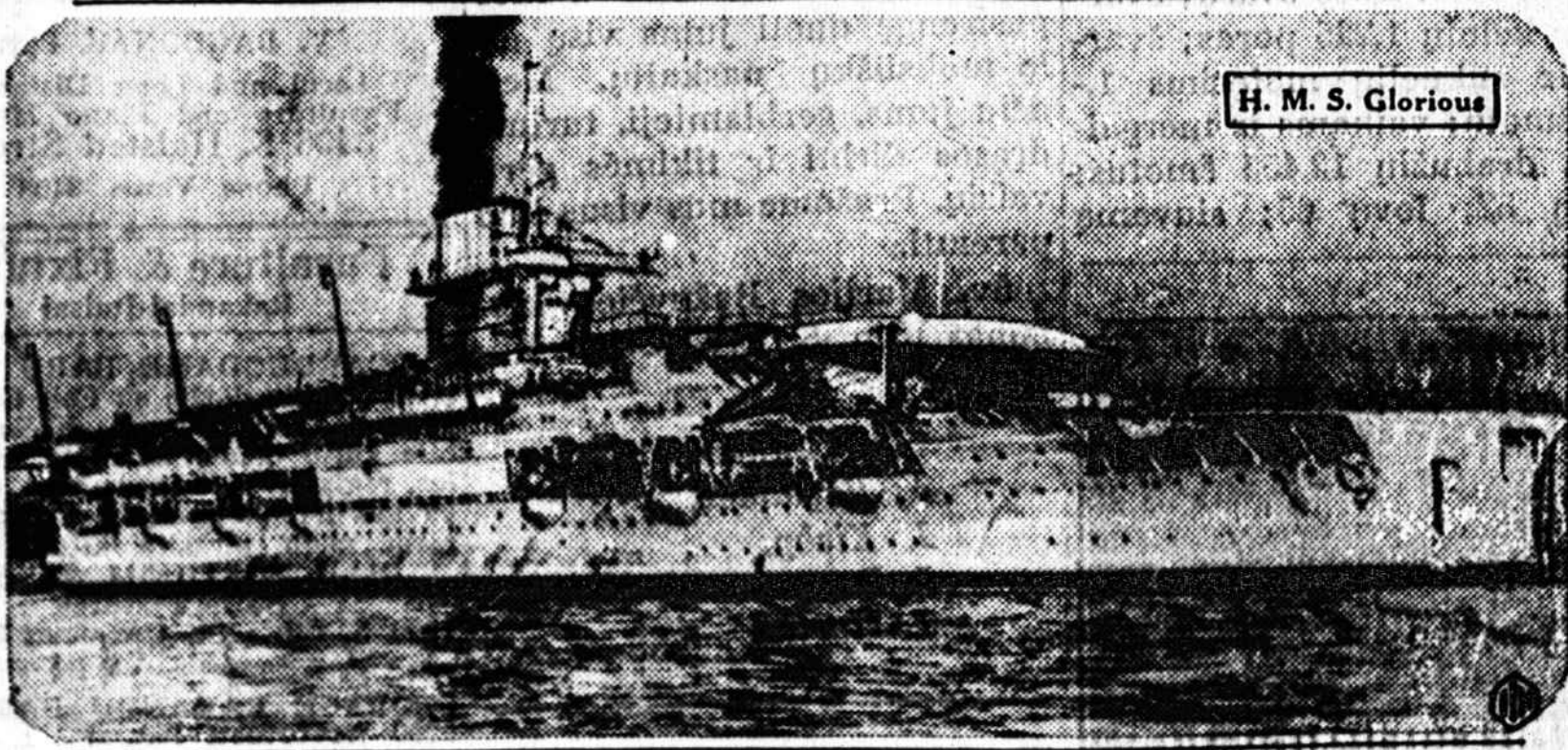
Pasilikusi ant kranto mergina, Sally Simon, gera plaukikė, matydama tragediją, irgi šoko į vandenį pagelbos teikti. Ji betgi nepajėgė nieko pagelbėti. Hill ir ji šiaip taip išsirito į krantą, o McMillen ir McCowall paskendo.

Linksma parė liudnai pasibaigė.

Lietuvis troko nelaimėj

John Conway, 35 metų, gatvės taisytojų darbininkų unių narys, tapo užmuštas. Jį užgavo ties namais 2412 Lincoln Avenue trokas. Troką operavo Joseph Stungis, 35 metų, 5626 South Turner Ave.

ANGLIJOS ŠARVOTLAIVIS VIDURZEMIO JUROSE

Tai yra Anglijos šarvuotlaivio vardu H. M. S. Glorious paveikslas. Anglijos admiralai jį pasiuntė iš Gibraltaro į Maltos salą, kaip prisirėgimą neleisti Italijai užblokuoti Viduržemio jūrą. Šarvuotlaivis Glorious yra aprūpintas aeroplanais.

IS "BIRUTĖS"

Reconciliations. Back to Work. Welcome, Applicants.

The meeting of August 26th was one of reconciliations and explanations. It seems that Outing arrangements had gone astray on Sunday, the 25th so that not everyone who wanted to was able to make the trip to the Dunes for the second *Birutė* Outing of the year. But everything was explained satisfactorily by Mademoiselle President — vacations and misplaced communications threw the usual monkey wrench into the works. Those who went to the

Dunes had a grand time in regular *Birutė* style. Ah, well, perhaps we'll have another one before the summer is gone.

Starting Thursday, Sept. 5th, *Birutė* will be back at work. Rehearsals, beginning on that date, will be concentrated about the coming Nov. 17th concert at the Lithuanian Auditorium. In between times, work will be punctuated by play in the form of little parties and gatherings. The latter will feature entertainments to be provided by some one member. John J. Balanda will start the entertainment idea a-rolling at the next social. Where!

As usual, all applicants for membership to *Birutė* will be welcome. This seasons plans are being made to conduct a contest among *Birutė* members with prizes for those who bring in the greatest number of new members to *Birutė*. Lively socials and timely food-snacks will make the 1935-6 *Birutė* work and play season

a happy one for the people who join our ranks both for a good time and for a most enlightening musical session with our one and only Director Byanskas. Welcome, all applicants!

Tuck this away in some corner of your brain — or better yet, write it on the bedroom wall: "Rehearsal No. 1, 1935-36, Thursday, Sept. 5th, at Sandara Hall". See ya all!

— A. Stelmok —

P. CONRAD

STUDIO

420 W. 63rd St.

Englewood 5883-5840
Dar gražiau, moderniau įrengta.

Crane Coal Co.

5332 S. Long Ave.

Tel. Republic 8402

Pocahontas mine run tonas \$7.00

VĖSIAUSIA VIETA BRIDGEPORTE

Orchestra—Sokial—in Programas Veltui. Penktadienis kepta žuvis dykai—Sestadienis Chop Suey. Pusė keptos vištos bile dieną tikėtai už 35 centus. Alus, Gėrimai, Bowling ir Billardai, Mandagus patarnavimas. Vienintelė tokia lietuviška istaiga Chicagoje.

AUDITORIUM RECREATION, Inc.

JULIUS JANELIUNAS

3133 So. Halsted Street Tel. Victory 9163

DUODAM PASKOLAS

ANT MORGICIŲ

Lengvesniu Mokesčiu

Negu Renda

Taupykit pinigus užtikrintoj vietoj, U. S. Government istaigoj, F. S. and L. Ins. Corp. apdrausta kiekvienos ypotos iki \$5,000.00.

Mokam dividendą kas 6 mėnesiai. Pracityje išmokejom 4% o kurie moka mėnesinę — 5%.

FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

OF CHICAGO

2324 So. Leavitt Street

Telefonas CANAL 1679

JUSTIN MACKIEWICH, Prezidentas.

Night and Morning

Promote a Clean, Healthy Condition

Dėl akių suerzintų nuo Saulės, Vėjo, arba Dulkų, vartokite keletą lašų Murine. Jis Atgaivins, Suramins, Pasmagins.

Safe for Infant or Adult. At all Druggists.

Write for Free Eye Book Murine Company, Dept. H. S., Chicago

THE DAILY BUSINESS DIRECTORY

KASDIENINIS BIZNIO SĄRAŠAS

ALFABETO TVARKOJE

Šis skyrius yra vedamas tikslu pagelbėti musų skaitytojams susirasti, kur galima nusipirkti įvairių paprastų ir nepaprastų daiktų, intaisų ir reikmenų. Jeigu iš tepančių čia skelbimų negalite susirasti ko jiškot, pašaukite Naujienas, Canal 8500, ir klauskite Biznio Patarėjo. Čia jūs gausite informaciją, jeigu tik jį bus galima gauti.

LIGONINES HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKA

Tonsilait išimami \$12.00
vaikams
Palagos ligoninė \$45.00
Akių ir ausų n. \$15.00
Medikalė egzaminacija \$1.00

DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave.

STOGAI ROOFING

THE BRIDGEPORT ROOFING CO.
Ar jūsų stogas reikalauja patalynės? Pašaukite mus ir mes naminysime kiek kaštuos pataisyti. Mes taip pat darome visoki būkorynės darbus.
8210 So. Halsted Street
Tel. Victory 8904

BOILERIAI BOILERS

BOILERIUS TAI SOM IR VELDINAM.
24 valandų patarnavimas.
GUARANTEED BOILER AND WELDING SERVICE
3240 South Archer Avenue, 2 blokal i vakarus nuo Ashland Ave.
Tel. Virginia 1980.

DON'T NEGLECT A COLD

Šaltis krutinė gali pasidaryti rimtas, bet tankiai palengvėja, kuomet uždėsite malonų, sušildantį Musterole. Musterole nėra vien mostis. Jis veikia prieš iritaciją, ir prašalina skausmą. Milijonai vartoja per 25 metus. Trijų tvirtumų. Rekomenduotas per kydytojus ir slauges. Visi vaistinėms užlaiko.

NAUJIENU Bankietas!

IVYKS

SEKMADIENY
SPALIO
(OCTOBER)

13

SOKOL HALL

2345 So. Kedzie Ave.

MUZIKA, ŠOKIAI IR
malonus svečių priėmimas

Pradžia 5 val. vakare

TIKIETAS \$1

Vakarienei keptos antys ir kiti
gardumynai

NAUJAS PAVEIKSLAS IS UZPUOLAMOS ETHIOPIJOS

Šiame paveikslely matome Etiopijos artileriją besimokinančių paslėpti krumuose didžiasias kanuoles (vartoti "kamufilažą"). Etiopus mokina Belgijos karininkai. Priešaky stovi Etiopijos provincijų gubernatoriaus su šautuvu rankose.

Tarp Chicago's Lietuvių

Nelaimė su auto- mobiliu

Antradienį, rugp. 27 d., ištiko nelaimė K. G. Urnežį, gyvenantį adresu 4607 S. Talman Ave. Tulas James Svyder, 4959 So. Winchester Ave., apvertė Urnežio Pontiac'ą. Svyder sutiko Urnežio karą pataisyti, kad išvengus arešto.

Kada karą nuvežė, tai Urnežis nuvyko pas Svyderį pasitarti apie mašinos sutaisymą. Bet pasirodė, kad pastarasis jau nebenori kalbėti apie sutaisymą.

Tai yra pavyzdys kitiems, kad, pasitaikius nelaimėi, nereikia kaltininką paleisti. Nelaimė atsitiko prie 53 gatvės ir Campbell Ave. Urnežis sakosi esąs laimingas, kad išlikęs gyvas ir nesužeistas.

— N.

Jono Stanevičiaus laidotuvės

BRIDGEPORT. — Šiandien laidotuvės Jono Stanevičiaus, kurios įvyks 2-rą val. po pietų iš Mažeikos koplyčios į Lietuvių Tautiškas kapines. Jo sunus, Antanas Stanevičia, ir jo brolis Antanas Stanevičia kviečia draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Varduvių Party

Nedėlioį, 25 d. rugpjūčio, susirinko gražus būrelis svečių pagerbti p. Vincentą, Deveikienę į puikiai išpuoštą sesers Vaicikonienės taverną, 500 North Clark St. Visi mes praleidome puikiai laiką prie muzikos, skanių užkandžių ir šalto alučio. Ponas Zalačėnas pratarė keletą žodžių, linkėdamas p.p. Deveikiams laimingos ateities.

Jie augina du gražius sunus. Yra linksmaus budo žmonės. Puota rupinosi jos sesuo Ver-na Vaicikonis.—A. M.

Susižeidė Suzanna Čepulienė

P-nia Edwardo Čepulio žmoną, Suzanną Čepulienę, ištiko nelaimė. Elektrikinės mėsai malti mašina sutrynė jos pirštus.

P-nia Čepulienė yra šių draugijų narė: Chicago's Lietuvių Draugijos, Draugystės Palaimintos Lietuvos, Joniškiečių Kliubo ir Žagariečių Kliubo.

Tų draugijų narės malonėkte aplankyti p. Čepulienę. Bet prašomos atkankyti dienos metu, o ne vakare, nes kas vakaras ji turi važiuoti pas gydytoją, Dr.ą Dundulį.

Patariu kitoms moterims būti atsargioms su mašinomis.

Čepulienės adresas yra 656 N. Homan ave., Chicago.

—Kaiminka.

Lankėsi Detroite

P-s Jonas Willis, 244 Swan St., senas naujienietis, buvo išvažiavęs atostogoms į Detroitą. Viešėjo pas savo gimines p.p. J. Tamošionus, Pranciškų Vilį ir p.p. Stalionus.

Detroitiečiai dirba ir gerai gyvena. Jie siunčia labų dienų p. Kleofui Jurgelioniui p. Marei Jurgelionienei, taipgi naujieniečiams.—Rep.

Iš Tautiškos parapi- jos darbuotės

Tautiškos parapijos išduotas šelpimo darbuotės raportas: per praėjus 5 metus, nuo balandžio 5, 1930, iki balandžio 6, 1935, parapija išdalino bedarbiams ir beturčiams reikmenų.

Duonos 355,785 kepalų; kėskų 200,325; pyragaičių 25,575 buš.; pajų 28,650; pieno ir mėsos 15,575 gorčius; kiaušinių 10,250 tužinų; daržovių ir vaisių 11,502 buš.; kėndžių ir riešutų 650 svarų; mėsos 1,478 svarų; kavos, cukraus ir kitokių reik. 2,650 svarų; švarkų ir kelnų 1,225 poras; švarkų ir suknelių moterims 1,110 šmotų; vaikams ir mergaitėms drabužių 12,455 šmotų; pečių 52; lovų 65; siuvamą

mašiną 1; čeverių 1,551 porą.

Tai praėjus geradarystė bei ženklas, nors ir mažas. Atcietyje ieškom tinkamos vietos senelių prieglaudai.

Lietuviai, susidomėkite Nepriugulminga Katalikų Bažnyčia Čikagoje ir visoje Amerikoje.

Nepriugulminga katalikų bažnyčia reikią savystoviai gyvuojančių bažnyčių, kuri priklauso parapijonams, o ne vyskupui, ne popiežiui. Musų bažnyčios užduotis labai aiški: platinti Kristaus mokslą susipratusių lietuvių tarpe, tebulinti juos, mokslinti, kelti jų vardą ir garbę.

Musų laikuose visam sviete žmonės kovoja už savo teises, patys visur stengiasi savais reikalais rūpintis. Patys žmonės pradeda savo kuno ir dvasios reikalus tvarkyti. Jeigu musų tamsūs broliai krikščionys gali pastatyti didelės bažnyčias, "mokyklas" ir vienuolynus ir juos atiduoti vyskupui, tai kodėl gi mes, susipratusieji krikščionys, kurie palaikome nepriugulmingas parapijas, negalėtumėm dar geriau pasidaruoti savo ir savos tautos labui? Mes galime ir priviome tai padaryti, tikrai reikią noro, gero noro ir pasišventimo.

Musų nepriugulmingų arba tautiškių bažnyčių turtas priklauso parapijonams, yra jų nuosavybė, kurios niekas ir niekados iš jų atimti negalės.

Čikagoje musiškę nepriugulmingą tautiška parapiją vadinaš sv. Marijos Bažnyčia, 3501-9 So. Union Ave. Telefonas Boulevard 0218. Čia atliekama visoki patarnavimai, krikštai, šliubai, pagrabai, sv. Mišios ir kt. už mažą atlyginimą. Parapijos klebonas pasirengęs jums patarnauti visuose reikaluose.

Nors turėjome ir tebeturime daug žiaurių priešių, bet, kaip matote, gerbiamieji, mes atsilaukome ir bujojame, augame ir stiprėjame.

Keliais žodžiais norim jus, tautiečiai, paraginti, kad prisidėtumėt ir priklausytumėt L. T. K. parapijai ir kad lankytumėt susirinkimus ir parengimus. Žiemos sezonu mes pasirengę duoti jums visą eilę moksliškų paskaitų. Mes, ačiū jums, gerbiamieji, turime drąsos dirbti ir tikimės gerų vaisių. Prašome mus visus kuo paremti.

Sv. Marijos Bažnyčios klebonas Kun. S. LINKUS ir Komitetas:

Wm. Zukauskas,
A. Raslavicz,
J. Kirby,
J. Bogus,
J. Martin.

Skelbimai Naujienos.
duoda naudą dēto
kad pačios Naujienos
yra naudingos.

Laiškai Pašte

Šie laiškai yra atėję iš Europos. Kam jie priklauso, tegul nueina į vyriausįjį paštą (Canal ir Van Buren streets) ir prie langelio, kur padėta lėkaba "Advertised Window" klausia laiškų.

907—Formas Mary
908 Gillski Antoni
910 Jricaitel Ana
912 Jasiewicz Martin
914 Kalinauskui Povilui
919 Lukosini Feliksui
924 Maslunas Bruno
933 Rishkus M R Peter.

RADIO Ši vakarą Budriko programas

Ši vakarą nuo 8 iki 8:45 bus duodamas puikus dainų ir muzikos radio programos iš stoties WHFC, kurio kiekvienam bus malonu pasiklausyti, nes susidės iš rinktinių gražių liaudies dainų, monologų ir įvairių pranešimų.

Beje, reikia pastebėti, kad dabar Budriko krautuvė yra pripildyta naujausiomis 1936 metų radijomis, gražiausiose kabinetuose ir naujausiais pagerinimais. Pamatykite.

—J. K.

PRANESIMAI

Ar jau esi naris Chicago's Lietuvių Draugijos? Jei ne, tai kodėl? Du tūkstančiai lietuvių vyrų ir moterų yra nariai šios didelės pašalpos ir kultūros organizacijos — atlekt ir Tamsta i skaitlingos šeimynos narius.

Chicago's Lietuvių Draugijoje il-ras pašalpa yra trijų skyrių: \$6.00 savaitėje, \$10.00 mėnesio ir \$16.00 mėnesio. Mokesčiai 60c., \$75, ir \$1.25 mėnesio. Extra mokesčių nėra, pomirtinis reikalas išmokama \$250.00 iš Draugijos lėd.

Chicago's Lietuvių Draugija yra legaliz organizacija Illinois valstijoje. Nariais priimami vyrai ir moteris nuo 15 iki 48 metų amžiaus. Isirašyt Draugijon galima per musų konkursantus arba malonėkte kreiptis tiesiai i Draugijos ofisą, paneidėdais ir ketverias ofisas atdaras visą dieną, o nedėdėdėdais tikrai nuo 9 ryto iki 1 po piet.

Chicago's Lietuvių Draugija, 1739 So. Halsted St. ("Naujienu" name — 2-ros lubos)

Namu Savininku ir Piliečių Susivienijimas nuo Town of Lake (Property Owners and Citizen's Ass'n) laikys mėnesinį susirinkimą ketvirtadienį, rugpjūčio (Aug.) 29, 1935, parapijos svetainėje. Prasidės 8-ta valanda vakare. Rašt.

Dr-jos sv. Petronėlės ir Dr-jos sv. Onos extra susirinkimas įvyks ketverge, rugpjūčio 29 d. 7 val. vakare, sv. Jurgio Parap. svet. Priešastis mirties narės Onos Stravinskienės, gyvenanti po antrą 3209 So. Lime St. Narės malonėkte susirinkti penktadienį, rugpjūčio 30 d. 7:30 val. ryto prie vėlonės namu ir suteikti jai paskutinį patarnavimą. O. Kliučinskaitė, Rašt.

CLASSIFIED ADS

Business Service

Biznio Patarnavimas
NAMU SAVININKU ATYDAI Musų biuras suteiks patarnavimus namu savininkams reikale nesupratusiu su rendauinkais. Maža narinė mokes-tis. Atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. šventadieniais nuo 10 ryto iki piet.
LANDLORDS BUREAU OF CHICAGO Inkorporuotas 1642 West Division St. Tel. Armistice 2961 Mes esame jau žino adresu virš 50 met.

UNIVERSAL STORAGE

V. BAGDONAS, Sav. Local and Long Distance Furniture and Piano Moving 3406 S. Halsted Street Phone Yards 3408

Furniture & Fixtures

Rakandai-Išaisai
ISPARDUODAME BARU FKCE-rius, visokio didžio su Coil Bakais ir sinkom. Taipgi stori fikieris del bile kurio biznio iskaitant svarstyk-las, registerius ir ice bakus. Cach arba ant išmokėjimo. Pamatykite mus pirmą negu pirksite kitur.
S. E. SOSTHEIM & SONS Store Fixtures, 1900 S. State St. CALumet 5269.

STORAGE RAKANDU BARGENAI \$200 importuoti kaurai \$25.00 \$300 kaurai \$35.00 Parlor, miegambario ar val-gomojo kamb. rakandai \$30.00 Atidara vakarais ir nedėlioį.
RAPP STORAGE 5746 So. Ashland Ave.

CLASSIFIED ADS

Furnished Rooms

KAMBARYS dėl rendos. Visi patogumai. Tinkama vedusia porai. Galima vartoti virtuvę. Atsiskaitė po 6 vakare. 2-ros lubos po kairei. 812 W. 33rd St., Victory 6406.

Situation Wanted

Darbo Ieško
KAD PAGELBĖJUS BEDARBIAMS SUSIRASTI KOKI NORS DAR-BA NAUJIENOS TAIČINA DAR-BO PAIEŠKOJIMUS PO 15 CEN-TU UŽ SYKĮ SKAITYTJOJAI PRASOMI SEKTI ŠI SKYRIU IR SUTEIKTI DARBA TIEMS, KU-RIE SIAME SKYRIUJ PASI-SKELBIA.
—O—

TURIU patyrimą kėpyklose ir iš-vežiojimui duonos. Esiu geras drai-veris: taipgi imėliau bile koki kita darba. Atsiskaitė P. M., 1862 So. Avers Ave.

MERGINA nori dirbti tavernoje už baro arba patarnauti prie stalu. Dienomis arba vakarais. Atsiskaitė 8618 So. Emerald Ave.

IEŠKAU darbo už porteri arba indų plovėją. natyres, blaivus ir ge-ras darbininkas. Pašaukt. Monroe 6776. Klausit Jonas Sebeckis, ne Antanas Pečkaitis, kaip pirmesnio-se skelbimuose per klaidą buvo pa-duota.

Help Wanted—Male

Darbininkų reikią
REIKIA patyrusiu kalnierių slu-vėju prie vyriškų overkautu. Ben-net, 808 W. Van Buren St., 3-čios lubos.

Help Wanted—Female

Darbininkų reikią
REIKIA merginos prie namu dar-bo, \$5 i mėnesi. Valgia ir kamba-ryrą, nereikės skalbti. Šaukt. po 6 vakare, Crawford 8380. Mrs. B. Sohn, 1430 So. Avers Ave.

Business Chances

Pardavimui Bizniai
GROSENN i bučernė pardavi-mui. Daromas geras cash biznis. mo-derniški fikierai, ledo mašina, re-frigeratorius, counter'is, daug stako, kampinis namas. Parduosiu su na-mu arba be namo, pizial. 2633 W. 43rd Street.

PARDAVIMUI grošernė i bučern-ė geroj vietoj. Bus parduota už teisingą pasiulymas. Nepraleiskite šios progos. 6769 S. Elizabeth St.

PARDAVIMUI grošernė i bučern-ė. Pigi kaina. Galės gauti ant iš-mokėjimo. 3401 Lituanica Ave.

PARDAVIMUI krautuvė delikates-sen, cigarų, saldinių, ice cream. Senas biznis, geras kampas. Prie-šais 2 mokyklų, dirbtuvių ir t.t. Ren-da \$20, su kambariais gyvenimui. Už \$450 nupirks viską. Išmokėjimai. 1400 N. Park Ave.—Kampas Schiller St., 1 blokas i vakarus nuo Wells St.

PARDUODU namą, arba išren-duosiu išdirbti salionu bizni su vi-sais įtaisymais. Yra rusiška ir tur-kiška pirtis. 3322 So. Morgan St.

TAVERN pardavimui. \$300 cash. Fikierai 6 mėn. senumo. 1638 W. 39th Street.

TAVERN pardavimui. Senoj vie-toj, tarp 3 teatrų, prie didelio biz-nio stryto. Viršų 2 bowling alleys. Priešastis pardavimo — partneriai nesutinka. 2707 N. Sawyer Ave.

TURIU parduoti tuojau labai ge-ra restaurant ir tavern bizni. prie šapu. Pigi renda, bargenas. Kas pir-mesnis tas laimės. 2408 W. 16th Street

Exchange—Mainai

80 akru farma mainymui. 5 kar-vės, 2 arkiai, visokių gyvulių ir paukščių. Mainys ant namo Chica-goje. Kaina \$8,500.00. Turim viso-kių mainu. Rašyt: C. P. Surom-skis, 6407 S. Kedzie Ave. Telefonas Prospect 5089.

Real Estate For Sale

Namai-Zemė Pardavimui
MAZUTE FARMA IR LAISVE

\$1 imokēt \$1 i savaitē¹ Išieškit dykai i musų busa prie Western ir 111-kos gatvių, (kas va-landa valandoj) ir nuvažiuokit pa-žiūrēt pavydingos mažutės farmos. Ant mažutės farmos išlauginsit daržovių ir galsit laisvai gyvent. Atsiskait savo adresa, gausit veitui knygele. Atlekt pažūrēt farmukės žiandien.
FRED J. WALSH CO. 134 N. LaSalle St. Central 4327

PARDAVIMUI 3 kambarių namas, lotas 30x125 pločio. Visi asmen-tai apmokėti. Parduosiu pigiai. 7116 So. Washenaw Ave.

JOHN P. EWALD
LOANS and INSURANCE
Jeigu reikalauji pinigų ant Pirmo Morgičio, arba apdraudos nuo ugnies, vėjo, etc., atsiskait:
840 West 33rd Street
TELEFONAS: YARDS 2790 arba 2791.
KEISTUČIO SKOLINIMO IR BUDAVOJIMO B-VĖS
RAŠTINĖJE